

Skovpiber *Anthus trivialis*

Tree pipit

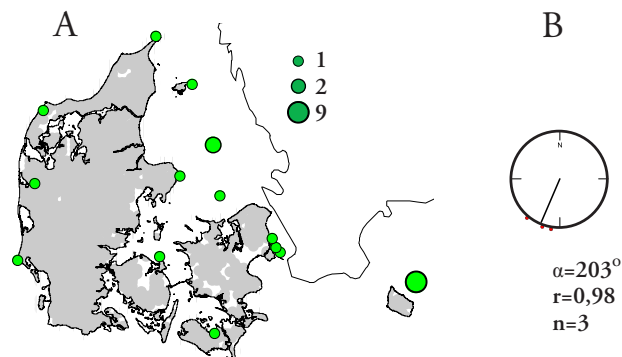

Fig. 2. A) Mærkningslokaliteter for fugle, som senere er genmeldt, samt artens danske yngleudbredelse (1993-96). Ringing sites for birds later recovered, and breeding distribution (1993-96). B) Retning af direkte efterårstræk (jul-dec, >100 km). Direction of direct autumn migration (Jul-Dec, >100 km).

Skovpiberen yngler over det meste af Europa, bortset fra Irland og dele af Middelhavsområdet. De største europæiske bestande findes i Sverige og Finland. Fra Europa strækker artens udbredelse sig videre østpå gennem Rusland næsten hele vejen til Stillehavet. I Danmark er skovpiberen en almindelig ynglefugl over hele landet med de tætteste bestande i Midt- og Vestjylland. I træktiden passerer et stort antal skovpibere landet, flest i maj og august-september. De europæiske skovpibere overvintrer i tropisk Afrika (Zink 1975, Cramp 1988).

Mærknings- og genmeldingsdata

I Danmark er der ringmærket 9.874 skovpibere i perioden fra 1921 til 2002 (fig. 3), flest i 1985 med 690 mærkninger. Fuglene er ringmærket af Dansk Ornithologisk Central (336) og Zoologisk Museum (9.538). Kun 23 af de ringmærkede fugle er genfundet, svarende til en genmeldingsandel på 0,2%. To af de genmeldte fugle var mærket som redeunger, og disse fugle er de eneste som med sikkerhed tilhører den danske bestand, da alle de øvrige er mærket i træktiden, flest i maj. Ni af de genmeldte fugle er ringmærket på

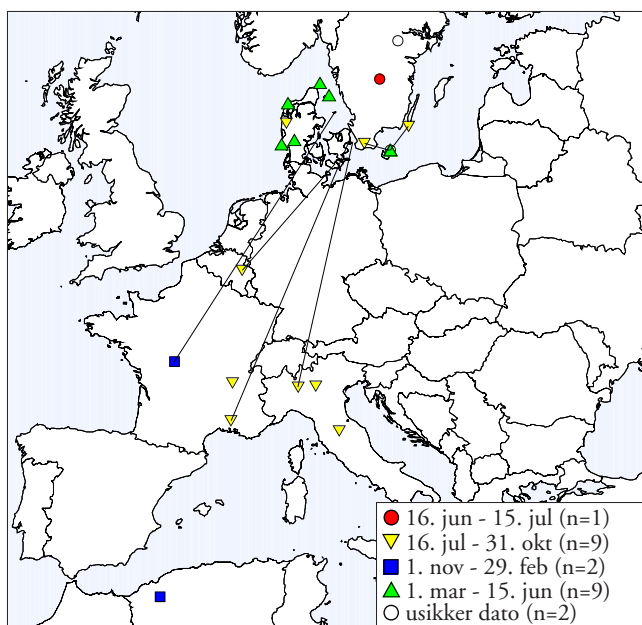

Fig. 1. Samtlige genfund af skovpiber ringmærket i Danmark (n=23). Linjer angiver direkte træk. All recoveries of tree pipit ringed in Denmark (n=23). Lines indicate direct autumn migration.

Fakta Facts

Mærkninger *Birds ringed* 9.874

Genmeldinger *Recoveries*

Antal genmeldinger *No. of recoveries* 23
 -heraf uden for Danmark *Recovered abroad* 12 (52%)
 Antal fugle *No. of individuals* 23
 -heraf mærket som unger *Ringed as chicks* 2 (9%)
 Genmeldingsandel *Proportion recovered* 0,2%
 Mærket i udlandet and genmeldt i Danmark
Ringed abroad and recovered in Denmark 3

Ekstremer *Extremes*

Højeste alder *Oldest bird* min. 2 år 2 mdr.
 Længste afstand *Longest dist.* Algeriet *Algeria* 2.493 km
 Nordligst *Northernmost* Sverige *Sweden* (59° 11'N)
 Sydligst *Southernmost* Algeriet *Algeria* (35° 01'N)
 Østligst *Easternmost* Sverige *Sweden* (16° 24'E)
 Vestligst *Westernmost* Algeriet *Algeria* (00° 08'E)

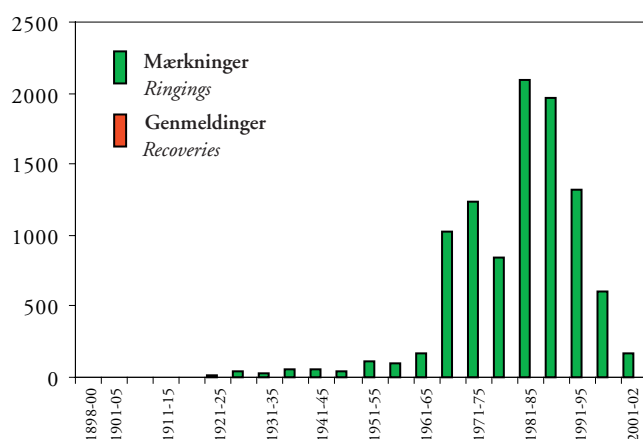

Fig. 3. Mærknings- og genfindsår for skovpiber ringmærket i Danmark. Ringing and recovery year of tree pipit ringed in Denmark.

Christiansø og to på Anholt, mens andre mærkningslokaliteter kun er repræsenteret med et genfund (fig. 2A). I Danmark er desuden genfundet tre skovpibere ringmærket i udlandet.

Træk og overvintring

Fra Danmark trækker skovpiberne sandsynligvis mod sydsydvest (fig. 2B) gennem det centrale Europa. I september er danskmærkede fugle genfundet i det nordlige Italien og det østlige Frankrig (fig. 1). Den hurtigste fugle trak fra Saltholm til Milano mellem 9. og 22. september 1956, svarende til 89 km pr. døgn. Der foreligger kun to genfund fra vinterperioden, men ingen fra vinterkvarteret i tropisk Afrika. De to vintergenfund er fra hhv. det centrale Frankrig (10. februar 1991) og Algeriet (8. januar 1982). Der foreligger ni genfund fra forårsperioden, alle fra Danmark, det tidligste 24. marts.

Der er kun få oplysninger om de danske trækgæsters oprindelse. Én skovpiber, ringmærket på Hesselø i begyndelsen af maj, er genfundet i yngletiden i det sydlige Sverige (fig. 1). Endvidere blev en skovpiber, der var ringmærket i det sydlige Norge 27. august 1987, aflæst på Christiansø 21. maj året efter (fig. 4).

Genmeldings- og dødsårsager

Syv af de 23 genfund er aflæsninger af levende fugle foretaget i hhv. Danmark (4), Sverige (2) og Belgien (1). Blandt skovpibere indrapporteret som døde er fire

skudt i hhv. Italien (3) og Frankrig (1) og én dræbt af en ugle (i Algeriet). De resterende 11 er fundet døde, uden at dødsårsagen er oplyst eller fastslået.

English summary

The tree pipit is a common breeding bird all over Denmark, breeding at highest densities in central and western Jutland. Many migrants pass Denmark in August–September and in May. In Denmark the first tree pipit was ringed in 1921, with the highest number ringed in 1985 (690). Two of the recovered birds were ringed as chicks, and the rest were ringed at migration hotspots during migration. The recoveries show that the tree pipits migrate SSW from Denmark to central Europe. In September birds have been recovered in northern Italy and eastern France. No birds have been recovered from the winter quarters in tropical Africa, but one has been recovered from France (10 February) and one from Algeria (8 January). In spring birds have been recovered in Denmark, the first on 24 March. Little is known about the origin of the passage migrants: one bird was recovered in the breeding season in southern Sweden and a bird ringed in southern Norway was later recovered on Christiansø.

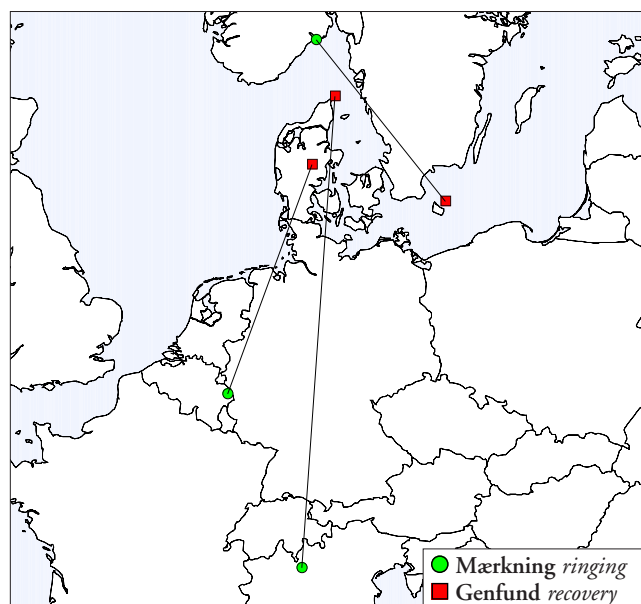

Fig. 4. Mærkningslokaliteter forbundet til genfindslokaliteter for skovpiber ringmærket i udlandet og genfundet i Danmark (n=3). Ringing locations connected to recovery sites of tree pipit ringed abroad and recovered in Denmark (n=3).